

Joe Hill, ο άνθρωπος που δε πέθανε ποτέ

 provo.gr/joe_hil

Dimitris Plastiras

April 30, 2018

Είναι 19 Νοεμβρίου 1915, στο προαύλιο του κρατικού σωφρονιστηρίου της Γιούτα στο Σωλτ Λέικ Σίτυ. Πέντε τυφεκιοφόροι στοχεύουν προσεκτικά έναν καταδικασμένο συνδικαλιστή των Βιομηχανικών Εργατών του Κόσμου (IWW), τον Joe Hill, στέκεται μπροστά τους όρθιος, ευθυτενής και περήφανος.

«Πυρ!» φωνάζει με θάρρος.

Το εκτελεστικό απόσπασμα δεν αστόχησε. Αλλά όπως λέει η λαϊκή μπαλάντα του Joe Hill, «δεν πέθανε ποτέ». Συνεχίζει να ζει ως ένα από τα πιο ανθεκτικά και επιδραστικά αμερικανικά σύμβολα.

Η ιστορία του Joe Hill είναι αυτή του μάρτυρα της εργατικής τάξης που κατηγορήθηκε για δολοφονία από έναν λυσσαλέα αντεργατικό εργοδότη και κυβερνητικές δυνάμεις, ένα άτομο που δεν υποχώρησε ποτέ στην μάχη για τα δικαιώματα των καταπιεσμένων, το οποίο δεν υποχώρησε ποτέ στις προσπάθειές του να τους ενώσει για τη συλλογική δράση, ουσιαστική αν επρόκειτο να νικήσουν τους πλούσιους και ισχυρούς καταπιεστές τους.

Η ιστορία του είναι η ιστορία ενός ατόμου και μιας οργάνωσης που καταστράφηκαν από την κυβερνητική αντίθεση, αλλά παρόλα αυτά ιδιαίτερα επιτυχημένα. Όπως σημειώνει ο ιστορικός Joyce Kornbluh, οι IWW άφησαν «ένα ανεξίτηλο σημάδι στο αμερικανικό εργατικό κίνημα και την αμερικανική κοινωνία», βάζοντας τις βάσεις για το μαζικό συνδικαλισμό, που ενέπνευσε τη δημιουργία οργανώσεων για την προστασία των αστικών ελευθεριών των αντιφρονούντων, την προώθηση μεταρρυθμίσεων για τις φυλακές και τις φάρμες εργασίας (ΣΤΜ: αγροτικές φυλακές), και άφησαν πίσω «μια γνήσια κληρονομιά... βιομηχανικής δημοκρατίας».

Η ιστορία του Joe Hill είναι η ιστορία ίσως του μεγαλύτερου από όλους τους λαϊκούς ποιητές, του οποίου οι απλοί, σατυρικοί στίχοι, προσαρμοσμένοι σε απλές, γνωστές μελωδίες που πρόσφεραν τόσα πολλά για να επικεντρωθούν στο κοινό σώμα των ιδανικών που απαιτούνταν για να σφυρηλατηθούν σε μια συλλογική δύναμη.

Έχετε πιθανώς ακούσει μερικοί απ' αυτούς. Τραγούδια όπως «The Preacher and the Slave», που οι υποσχέσεις, «Θα χορτάσετε φαΐ/όταν φύγετε απ' τη γη.../στον Παράδεισο, στον ουρανό.../όσο όμως είστε εδώ.../ Δουλειά, προσευχή και μικρούλα αμοιβή».

Ο Ralph Chaplain, ο βάρδος των IWW που έγραψε το «Solidarity Forever», βρήκε τα τραγούδια του Hill «τόσο τραχιά σαν πλεκτά ρούχα και τόσο λεπτά όσο το μετάξι, γεμάτα γέλιο και κοφτερή σάτιρα, γεμάτα λεπτή οργή και λεπτότερη τρυφερότητα, τραγούδια από και για τον εργαζόμενο, γραμμένα στη μόνη γλώσσα μπορεί να καταλάβει».

Η ιστορία του Joe Hill είναι η ιστορία ενός ατόμου που είδε με ασυνήθιστη σαφήνεια τα άδικα αποτελέσματα του πολιτικού, κοινωνικού και οικονομικού συστήματος στους εργάτες και του οποίου η ευρεία δημοσιοποίηση της δίκης και της εκτέλεσης, προειδοποίησε τους

ανθρώπους σε όλο το κόσμο για τις αδικίες και τους ώθησε στη δράση.

Είναι η ιστορία ενός ανθρώπου που είπε στους συντρόφους του στους IWW, λίγο πριν οδηγηθεί μπροστά από το εκτελεστικό απόσπασμα: «Μην σπαταλήστε χρόνο πενθώντας. Οργανωθείτε!».

Οι σύντροφοι του Hill που δε στόχευσαν σε τίποτα λιγότερο από το να οργανώσουν όλους τους εργαζομένους σε Ένα Μεγάλο Συνδικάτο ανεξάρτητα από τη φυλή, την υπηκοότητα, τη τέχνη ή τις εργασιακές δεξιότητες, κάλεσαν γενική απεργία για να αποσπάσουν τον έλεγχο της οικονομίας από τους καπιταλιστές αφέντες της. Το επαναστατικό μήνυμα μεταφέρθηκε στην απλή γλώσσα του εργασιακού χώρου, στα τραγούδια του Hill, του Charlain και άλλων, από τους ρήτορες στις γωνιές των δρόμων ως το τεράστιο χείμαρρο εντύπων, συμπεριλαμβανομένων μιας δωδεκάδας ξενόγλωσσων εφημερίδων που διανέμονταν μεταξύ των πολλών ανειδίκευτων μεταναστών από Ευρωπαϊκά έθνη που οι ενώσεις είχαν παρόμοιους στόχους.

Οι εργαζόμενοι άκουγαν ξανά και ξανά ότι όλοι είχαν τα ίδια προβλήματα, τις ίδιες ανάγκες και αντιμετώπιζαν τον ίδιο εχθρό. Αυτοί ήταν που δούλευαν, ενώ άλλοι έπαιρναν το κέρδος, ήταν όλοι τους μέλη της εργατικής τάξης. Το να επιδιώκουν μια θέση στη μεσαία τάξη, όπως έλεγε το κατεστημένο εργατικό κίνημα, θα σήμαινε πως πάλευαν ενάντια στους συναδέλφους τους και θα προσδένονταν σε ένα σύστημα που τους υποδούλωσε.

Η οργανωμένη θρησκεία ήταν επίσης ένα εργαλείο υποδούλωσης, για να κρατάει το βλέμμα του εργαζομένου σε εκείνη την «πίτα στον ουρανό» ενώ τον εκμεταλλεύονταν σε αυτό το κόσμο. Ο πατριωτισμός ήταν ένα κόλπο για να θέσει τους εργαζομένους του ενός έθνους ενάντια σε εκείνους του άλλου για το όφελος των καπιταλιστών χειραγωγών.

Οι οργανωτές των IWW μετέφεραν το μήνυμα στα εργοστάσια, τα ορυχεία, τους μύλους και τους καταυλισμούς υλοτόμων σε όλη τη χώρα, και στα αγροκτήματα στις Μεσοδυτικές Πολιτείες και την Καλιφόρνια.

Ο στόχος του ριζοσπαστικού συνδικαλισμού στον οποίο ο Joe Hill αφιέρωσε τη ζωή του χάθηκε πριν από πολύ καιρό. Το κάλεσμα για επανάσταση ακούγεται μόλις και μετά βίας στη σημερινή θορυβώδη καπιταλιστική κοινωνία. Οι εργατικές ενώσεις δεν επιδιώκουν να πάρουν τον έλεγχο των μέσων της παραγωγής αλλά μάλλον μερίδιο από τους καρπούς ενός οικονομικού συστήματος που ελέγχεται από άλλους. Παρόλα αυτά τα φλογερά λόγια και πράξεις του Joe Hill, το θάρρος του και οι θυσίες του συνεχίζουν να εμπνέουν ακτιβιστές για τα πολιτικά, εργατικά, αστικά δικαιώματα και ελευθερίες.

Τα τραγούδια του τα τραγουδούν ακόμη απεργοί εργάτες, αντιφρονούντες φοιτητές και άλλοι, σε πικετοφορίες, σε διαδηλώσεις, σε συλλαλητήρια, στους δρόμους και στα αμφιθέατρα. Αντηχούν το πνεύμα διαμαρτυρίας του και τη μαχητικότητα του, την απαίτησή του για αληθινή ισότητα, μοιράζονται την ένθερμη πίστη του στην αλληλεγγύη, ακόμη και τη χρήση τακτικών που αξιοποιήθηκαν για πρώτη φορά από τον Hill και τους συντρόφους του.

Ο Hill μετανάστευσε στις Ηνωμένες Πολιτείες από την πατρίδα του στη Σουηδία του το 1902, άλλαξε το όνομά του από Joel Haaglund, εργάστηκε ως ναυτικός και ως πλανόδιος θεριστής, τοποθετούσε σωλήνες, σε ορυχεία χαλκού και σε άλλες δουλειές καθώς διέσχισε

ολόκληρη τη χώρα προς το Σαν Ντιέγκο, μεταφράζοντας σε δυνατούς στίχους τις ελπίδες και τις επιθυμίες, τις απογοητεύσεις και τα παράπονα των εργατών συντρόφων του.

Στο Σαν Ντιέγκο, το Hill συμμετείχε σε μια από τις πρώτες, από τις πολλές, «μάχες ελεύθερου λόγου» που διεξάγονταν από τους Βιομηχανικούς Εργάτες του Κόσμου ενάντια στις προσπάθειες από τις δημοτικές αρχές γύρω από τη χώρα για να σωπάσουν τους ομιλητές στους δρόμους, που ήταν κάρδιο κομμάτι της οργανωτικής στρατηγικής των IWW.

Λίγο καιρό μετά ο Hill ανέβηκε σε ένα τραίνο για το Σωλτ Λέικ Σίτυ, όπου βοήθησε να οργανωθεί μια επιτυχημένη απεργία οικοδόμων και άρχισε να οργανώσει μια ακόμη μάχη ελεύθερου λόγου. Μέσα σε έναν μήνα όμως, τον συνέλαβαν με τη κατηγορία πως πυροβόλησε και σκότωσε παντοπώλη και το γιο του, χαρακτηρίστηκε αμέσως εξίσου ένοχος από τις τοπικές εφημερίδες και τις αρχές. Τελικά, ο Hill καταδικάστηκε με βάση τις πιο ανίσχυρες και περιστασιακές ενδείξεις.

Ο Hill είχε μπει τρικλίζοντας στο γραφείο ενός γιατρού, μια ώρα μετά τους πυροβολισμούς, αιμορραγώντας από μια πληγή στο στήθος, λέγοντας πως αιτία ήταν η φιλονικία για μια γυναίκα. Ο εισαγγελέας υποστήριξε ότι η πληγή προκλήθηκε από τον παντοπώλη σε απάντηση μιας επίθεσης από τον Hill, αν και δεν παρουσίασε ως στοιχεία, ούτε το όπλο του παντοπώλη, ούτε τη σφαίρα που υποτίθεται προήλθε από αυτό. Δεν παρουσίασε το όπλο που ο Hill υποτίθεται πως χρησιμοποίησε και δεν κάλεσε ούτε ένα μάρτυρα που θα μπορούσε να αναγνωρίσει το Hill με βεβαιότητα ως δολοφόνο. Αλλά έπεισε εύκολα τους ενόρκους ότι οι δολοφονίες ήταν ένα παράδειγμα της τρομοκρατίας των IWW και ότι αφού ο Hill ήταν ηγέτης των IWW και ήταν συλληφθεί και ήταν κατηγορηθεί για το έγκλημα, ήταν ένοχος.

Καθώς οι ανώφελες εκκλήσεις του Hill πήραν το δρόμο τους μέσω των δικαστηρίων, ο κυβερνήτης William Spry της Γιούτα, κατακλείστηκε με χιλιάδες αιτήσεις και επιστολές από όλο το κόσμο που ζητούσαν χάρη ή μετατροπή της ποινής. Δεν πείστηκε ούτε καν από τις εκκλήσεις για έλεος από τον Σουηδό πρέσβη. Ούτε καν από τις εκκλήσεις του προέδρου των ΗΠΑ, Woodrow Wilson.

Ο κυβερνήτης έδωσε πολύ μεγαλύτερη προσοχή στις απόψεις των ισχυρών ηγετών της εκκλησίας των Μορμόνων στη Γιούτα και των ισχυρών εργοδοτικών συμφερόντων, ιδιαίτερα εκείνων που έλεγχαν τα βασικά ορυχεία χαλκού της πολιτείας. Επέμειναν ότι το άτομο που θεωρούσαν έναν από τους πιο επικίνδυνους ριζοσπάστες στη χώρα έπρεπε να πεθάνει.

Το σώμα του Joe Hill στάλθηκε στο Σικάγο, όπου αποτεφρώθηκε μετά από κηδεία ήρωα, οι στάχτες τους χωρίστηκαν και που στάλθηκαν στα τοπικά παραρτήματα των IWW για να τις σκορπίσουν στους ανέμους σε κάθε πολιτεία εκτός από τη Γιούτα. Ο Hill, με χαρακτηριστικό μαύρο χιούμορ, είχε δηλώσει πως «δεν θέλω να βρεθώ νεκρός στη Γιούτα».

Ακόμη και στο θάνατο, ο Hill δεν ήταν ασφαλής από την κυβέρνηση. Ένα πακέτο με τις στάχτες του, που στάλθηκε με καθυστέρηση σε έναν οργανωτή των IWW το 1917 για να το σκορπίσει στο Σικάγο, κατασχέθηκε από ταχυδρομικούς επιθεωρητές. Ενέργησαν στο πλαίσιο του νόμου κατασκοπείας, που πέρασε αφού εισήγαγαν οι Ηνωμένες Πολιτείες

μπήκαν στον Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο εκείνη τη χρονιά, που έκανε παράνομη την ταχυδρόμηση οποιουδήποτε υλικό που υποστήριζε «την προδοσία, την εξέγερση. ή τη βίαιη αντίσταση σε οποιοδήποτε νόμο των Ηνωμένων Πολιτειών».

Ο φάκελος, που περιείχε μια κουταλιά από τις στάχτες του Hill, στάλθηκε στα εθνικά αρχεία στην Ουάσιγκτον. Παρέμεινε κρυμμένο εκεί μέχρι το 1988, όταν ανακαλύφθηκε και επιστράφηκε στο Σικάγο, στα άτομα που προέδρευαν σε αυτό το λίγο που απέμενε από τους Βιομηχανικούς Εργάτες του Κόσμου, που είχαν συρρικνωθεί σε μερικές εκατοντάδες μόνο μέλη.

Το ταχυδρομείο προφανώς είχε αντιρρήσεις στον τίτλο κάτω από τη φωτογραφία του Hill στο μπροστινό μέρος του φακέλου. «Joe Hill», έγραφε– «δολοφονημένος από την καπιταλιστική τάξη, στις 19 Νοεμβρίου 1915»

Κείμενο Dick Meister (μετάφραση Δ. Πλαστήρας)

πηγή